

ANEXA 1

PROGRAMA VALABILĂ

pentru concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor declarate vacante/rezervate în învățământul preuniversitar, specialitatea postului educator - puericultor

1. Notă de prezentare

Pentru profesia de educator-puericultor, standardul ocupațional (COR) face următoarea descriere: "Educatorul puericultor este persoana calificată a cărei intervenție se regăsește în sectorul serviciilor de creștere, îngrijire și educație timpurie a copilului și de susținere a părinților în consolidarea abilităților parentale."

Rolurile pe care educatorul-puericultor și le asumă sunt multiple: îngrijirea copiilor de la 0 la 3 ani, participarea la educația, sprijinirea relației părinte -copil, consilierea părinților și a altor persoane implicate în creșterea și educația copiilor, promovarea parteneriatelor sociale și educaționale (creșă/grădiniță - familie-comunitate), oferirea unui model de conduită, dezvoltarea profesională continuă.

Conform art. 254 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în învățământul preuniversitar de stat și particular, posturile didactice se ocupă prin concurs organizat la nivelul unității de învățământ cu personalitate juridică, conform unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educației Naționale.

Programa pentru concursul de ocupare a posturilor didactice vacante de educator puericultor este concepută și elaborată în acord cu prevederile Curriculumului pentru educația timpurie a copiilor sub 3 ani și, totodată, se raportează la programele disciplinelor specifice, care stau la baza formării inițiale a educatorului-puericultor. Competențele și conținuturile din programă sunt proiectate într-o viziune curriculară dinamică, sistemică, integratoare.

De asemenea, cele 3 componente ale programei - Limba și literatura română, Introducere în pedagogie - Educația timpurie și Curriculum pentru educație timpurie - vizează conținuturile științifice fundamentale în domeniul educației timpurii, tendințele în evoluția disciplinelor specifice și modurile de aplicare a noilor paradigme ale studierii acestora.

În acest context, programa urmărește verificarea competențelor necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice, evidențierea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare ale candidaților, în complexul procesului educațional pe care aceștia urmează să îl deruleze zi de zi la grupă.

2. Tematica științifică pentru Limba și literatura română

2.1. Limba română

- a) nivelul fonetic: norme ortografice și ortoepice, sunet, silaba, despărțirea cuvintelor în silabe;
- b) nivelul lexico-semantic: cuvânt, categorii semantice (sinonime, antonime, omonime, paronime), sensul cuvintelor;
- c) nivelul stilistic: stiluri funcționale, tipuri de text receptate (narativ, descriptiv, dialogat, informativ, argumentativ), stil direct, stil indirect, stil indirect liber.

2.2. Literatura română

- a) Proza - specii narative: basmul cult, povestirea.

Concepte operaționale asociate: instanțele comunicării narative (autor, narator, personaj, cititor); construcția discursului narativ (specie literară, acțiune, temă, momentele subiectului, conflict, incipit, final, moduri de expunere, stil direct, stil indirect, stil indirect liber, repere spațiale, repere temporale); personaje (tipologie, modalități de caracterizare, limbajul naratorului).

- b) Poezia pentru copii

Concepte operaționale asociate: elemente de compoziție: titlu, motiv literar, idei poetice etc.; elemente de prozodie; figuri semantice (aliterația, antiteza, comparația, epitetul, hiperbola, metafora, personificarea, repetiția).

NOTĂ:

Componenta Limba și literatura română din structura probei de concurs va fi dimensionată pe două module:

- redactarea unui eseu structurat, un eseu liber sau un eseu argumentativ în care să se aplice conceptele operaționale enumerate în programă, pe un text aparținând scriitorilor studiați în timpul formării inițiale;
- aplicarea elementelor de limbă română pe un text la prima vedere, selectat atât din opera scriitorilor studiați, cât și a altor autori.

3. Tematica științifică pentru Introducere în pedagogie - Educație timpurie și pentru Curriculumul pentru educația timpurie a copiilor sub 3 ani - conținuturi

3.1. Introducere în pedagogie - Educație timpurie

Educația - o caracteristică esențială a devenirii umane

Educație - educabilitate - umanitate

Funcțiile și formele educației

Caracteristici ale educației la vârstă mică

Educația timpurie în relație cu educația permanentă

Educația timpurie în România

NOTĂ:

Pentru componenta Introducere în pedagogie - Educația timpurie din structura probei de concurs se va solicita elaborarea unui eseu structurat/eseu argumentativ.

3.2. Curriculumul pentru educația timpurie a copiilor sub 3 ani - conținuturi
Curriculum - delimitări conceptuale
Specificul curriculumului pentru educație timpurie a copiilor sub 3 ani
Specificul dezvoltării la vârsta antepreșcolară - nevoile de dezvoltare specifice bebelușului și copilului mic
Metodologia proiectării curriculumului pentru educație timpurie
Modalități specifice de realizare a activităților didactice în educația timpurie
Evaluarea activității copiilor sub 3 ani

4. Bibliografie obligatorie

4.1. Limba și literatura română

Anghelescu, M., Ionescu, C. Lăzărescu, Gh. (1995). Dicționar de termeni literari, Ed. Gramond.

Irimia, D. (1986). Structura stilistică a limbii române contemporane. București: Ed. Științifică și Enciclopedică

Vianu, T. (...) Ed. 100+1 Gramar, București, 2002. Arta prozatorilor români

*** (1979). Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900. București

**** (2002). Dicționarul scriitorilor români. (coord. Mircea Zăciu). București: Ed. Albatros

Academia Română, DOOM, ediția a II-a, București, 2005.

Ciompec, G., Dominte, C., Forăscu, N., Guțu Romalo, V., Vasiliu, E. (1985). Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia, ediție revizuită și adăugită, București: Ed. Didactică și Pedagogică

Manualele de limba română, profil pedagogic, Ed. Didactică și Pedagogică, edițiile 1975 - 1986

4.2. Introducere în pedagogie - Educația timpurie și Curriculumul pentru educația timpurie a copiilor sub 3 ani

Ausubel, D., Robinson, R., Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.

Bîrzea, Cezar, Arta și știința educației, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1995.

Cerghit, Ioan, Vlăsceanu, L., (coord.), Curs de pedagogie, București, 1988.

Cosmovici, A., Iacob, L., (coord.) Psihologie școlară, Ed. Polirom, Iași, 1998.

Cristea, S., Dicționar de termeni pedagogici, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998.

Cucoș, C. (coord.), Psihopedagogie pentru examenul de definitivare și grade didactice, Ed. Polirom, Iași, 1998.

D'Hainaut, L. (coord.), Programe de învățământ și educație permanentă, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1981.

Davtz, G., Ball, S., Psihologia procesului educațional, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1978.

Farca, S. (coord.), Începem grădinița! Ghid pentru părinți și educatoare, Ed. Pim, Iași, 2011.

Farca, S., Cum întâmpinăm copilul ca părinți, bunici, medici și educatori, Ed. Trei, București, 2010.

Fumărel, S., Șovar, R., Vrăsmaș, E., Educația timpurie a copiilor în vârstă de 0 - 7 ani, Unicef, Ed. Alternative, București, 1995.

Gagne, R., Condițiile învățării, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1975.

Golu, Pantelimon, Golu, Elena, Psihologie educațională, Ed. Exponto, Constanța, 2002.

Iucu, B., Romiță, Managementul și gestiunea clasei de elevi - fundamente teoretico-metodologice, Ed. Polirom, Iași, 2000.

Jigău, M. et al., Repere privind activitatea educativă. Ghid metodologic, MEC-CNC, București, 2001.

Jinga, I., Istrate, E. (coord.), Manual de pedagogie, Ed. All, București, 1998.

Jinga, Ioan, Negreț, Ioan, Învățarea eficientă, Ed. Editis, București, 1994.

Neacșu, I., Metode și tehnici moderne de învățare eficientă, Ed. Militară, București, 1990.

Neculau, A., Cozma, T. (coord.), Psihopedagogie pentru examenul de definitivare și gradul II, Ed. S. Haret, Iași, 1999.

Păun, Emil, Iucu, Romiță, Educația preșcolară în România, Ed. Polirom, Iași, 2002.

Popescu, E. et al., Pedagogie preșcolară, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1995.

Văideanu, G., Educația la frontiera dintre milenii, Ed. Politică, București, 1988.

*** Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.347/2011*) (Roluri profesionale și competențe ale absolvenților liceului - filieră vocațională, profil pedagogic, specializarea educator puericultor)

*) Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.347/2011 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.